

Paragraaf financiering

gemeente

Winterswijk

Inleiding

De treasury is een belangrijk aandachtsveld binnen het financiële beleid en beheer van een gemeente. Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

De Wet financiering decentrale overheden (Fido) geeft de kaders aan waarbinnen decentrale overheden de 'treasury-activiteiten' moeten uitvoeren. Het doel hiervan is de bevordering van een gezonde financiering, het bijdragen aan het behoud van een goede kredietwaardigheid en de handhaving van de positie van decentrale overheden op de kapitaalmarkt.

In het 'treasury-statuu' zijn de beleidskaders voor Winterswijk opgenomen. Zo is vastgelegd dat de 'treasury-functie' uitsluitend de publieke taak dient en het beheer verstandig is. De provincie houdt toezicht op de ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente. Dit doet de provincie op basis van gegevens die wij verstrekken op grond van de Wet Fido.

Hierbij is een aantal onderwerpen van belang:

1. Kasbeheer: maximaal aan te trekken dagelden.
2. Risicobeheer: renterisiconorm, minimalisatie van het renterisico.
3. Gemeentefinanciering: de relatie tussen kort- en langlopende leningen en de korte- en langetermijnbehoefte aan geld.
4. Rentevisie.

Kasbeheer

De mogelijkheid om rood te staan of kasgeld aan te trekken, wordt beperkt door de wettelijke bepalingen van de kasgeldlimiet. We mogen op grond van de Wet Fido niet langdurig meer dan 8,5% van onze begroting kort financieren. Deze bepaling voorkomt dat nadelige effecten ontstaan als de variabele rente snel stijgt. Het volgende overzicht toont de toetsing per kwartaal in 2024 aan de kasgeldlimiet. Conclusie is dat de kasgeldlimiet niet is overschreden.

(* € 1.000)

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Omvang begroting	115.686	115.686	115.686	115.686
1 Toegestane kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
In bedragen	9.833	9.833	9.833	9.833
2 Omvang vlottende schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	4.000	0	0	0
Overige geldleningen (geen vaste schuld)				
Totaal	4.000	0	0	0
3 Vlottende middelen				
Tegoeden in rekening-courant	7.240	7.379	11.014	11.249
Overige uitgaande gelden < 1 jaar				
Totaal	7.240	7.379	11.014	11.249
Toets kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet	9.833	9.833	9.833	9.833
4 Totaal netto vlottende schuld (2-3)	-3.240	-7.379	-11.014	-11.249
Ruimte (+) / Overschrijding (-); 1-4	13.073	17.212	20.847	21.082

Risicobeheer

Omschrijving (toelichting)

Renterisico

Voor het renterisicobeheer worden de normen gehanteerd conform de Wet FIDO. Het gaat hierbij om de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. De kasgeldlimiet en de renterisiconorm hebben allebei als doel de leningenportefeuille te behoeden voor een onverantwoord grote gevoeligheid voor rentefluctuaties.

Met de kasgeldlimiet wordt een beperking opgelegd aan de omvang van de netto vlottende schuld.

De renterisiconorm bepaalt het maximum aan leningen met een rente typische looptijd van één jaar of langer die geherfinancierd moeten worden of waarvan de rente herzien moet worden. Deze bedraagt 20% van het begrotingstotaal bij aanvang van het begrotingsjaar. De ontwikkeling van de renterisiconorm in 2024 is hierna weergegeven.

Excel-tabel

(* € 1.000)

Renterisiconorm 2024		
	Berekening renterisiconorm en risico:	
1a	Renteherziening vaste schuld o/g	-
1b	Renteherziening vaste schuld u/g	-
2	Netto rente herziening (1a-1b)	-
3	Betaalde aflossingen	5.155
4	Renterisico op vaste schuld (2 + 3)	5.155
	Rentenorm:	
5	Begrotings- en rekestotaal	115.686
6	Bij ministerie regeling vastgesteld %	20%
7	Renterisiconorm	23.137
	Toets rente risiconorm:	
7	Renterisiconorm	23.137
4	Renterisico op vaste schuld (aflossing en renteherzieningen)	5.155
8	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (7-4)	17.982

Gemeentefinanciering

De leningenportefeuille is in 2024 afgenomen. Er zijn geen nieuwe leningen afgesloten en de gemeente heeft in 2024 € 5,1 miljoen afgelost. Het gemiddelde rentepercentage van alle langlopende leningen bedroeg 2,6%.

(In €)

Omschrijving	Begindatum	Eindjaar	Rente	Restant hoofdsom	Aflossing	Rente
	lening	lening	%	31-12-2024	2024	2024
Waterschapsbank 2002	2002	2027	2,45	600.000	200.000	18.783
BNG 2003	2003	2028	4,309	1.600.000	400.000	77.562
Waterschapsbank 2004	2004	2029	4,548	2.000.000	400.000	93.992
BNG 2004	2005	2030	4,405	4.800.000	800.000	211.440
BNG 2007	2007	2032	4,26	3.840.000	480.000	175.512
BNG 2007	2008	2028	4,738	2.200.000	550.000	112.922
BNG 2011	2011	2031	3,65	5.600.000	800.000	233.600
Provincie Noord-Brabant	2018	2048	1,7	10.000.000	0	170.000
BNG	2020	2030	0,11	5.000.000	0	5.500
BNG	2020	2035	0,325	5.000.000	0	16.250
BNG	2020	2040	0,425	5.000.000	0	21.250
BNG	2022	2042	0,625	10.800.000	600.000	67.500
Provincie Noord Brabant	2023	2042	3,05	16.650.000	925.000	521.931
Totaal leningen				73.090.000	5.155.000	1.726.242

Schatkistbankieren

Op grond van de Wet financiering decentrale overheden (Fido) zijn provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam, verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Tevens is de ministeriële Regeling schatkistbankieren decentrale overheden van kracht. Onderdeel van de regeling is de rekening-courantovereenkomst die iedere decentrale overheid heeft met de Staat der Nederlanden.

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Het woord 'overtollig' verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. (Onderdelen van) decentrale overheden mogen ongeacht de vormgeving geen bewaarfunctie voor publieke middelen vervullen. Een decentrale overheid houdt uiteraard de beschikkingsmacht over publieke middelen en daarmee de mogelijkheid om leningen te verstrekken en uitzettingen te verrichten als dat gebeurt uit hoofde van de publieke taak. Deelname aan schatkistbankieren verandert daar niets aan. Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector (Rijk en decentrale overheden gezamenlijk). Iedere euro die decentrale overheden aanhouden in de schatkist, vermindert de externe financieringsbehoefte van het Rijk. Dat het Rijk (het Agentschap) minder hoeft te financieren op de markt, vertaalt zich direct in een lagere staatsschuld.

(* € 1000)

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren 2024		Verslagjaar 2024			
(1)	Drempelbedrag	868		2.314	
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	642	985	793	834
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	358	15	207	166
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	115.686			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	115.686			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen. En als het begrotingstotaal groter is dan € 500 miljoen, is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.					
	Drempelbedrag	868		2.314	
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	58.428	89.617	72.927	76.766
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	642	985	793	834

Renteschema

Het renteschema geeft inzicht in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoe rekening. Het saldo van € 1,4 miljoen geeft aan dat het rentepercentage (omslagrente van 2%) dat is toegerekend aan de kapitaallasten, hoger was dan de betaalde rente. Dit komt met name doordat we zoveel mogelijk met kortlopende leningen hebben gefinancierd.

(* € 1.000)

		Bedrag
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.805
b.	De externe rentebaten	-392
		1.412
c.	De rente die aan grondexploitatie moet worden toegerekend	-191
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (voorbeeld: riolering)	0
		-191
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	1.221
d1	Rente over eigen vermogen	0
d2	Rente over voorzieningen	0
	Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente	1.221
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	2.645
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury	1.424

Omslagrente

De omslagrente (het interne rentepercentage) is geëvalueerd. Het interne rentepercentage voor de bouwgrondexploitatie en de overige activa is gesteld op 2,0%.

Kasstroom

We sluiten zo min mogelijk nieuwe langlopende leningen af. Voor onze liquiditeitsbehoefte maken we in eerste instantie maximaal gebruik van de kasgeldlimiet. Dit betekent dat we tot € 10 miljoen aan leningen mochten aantrekken. In onderstaand overzicht is de kasstroom over 2024 opgenomen.

(* € 1.000)

Kasstroom	2023	2024	2024
	Jaarrekening	Begroot	Jaarrekening
Saldo per 1 januari	-5.754	3.644	3.644
Operationele activiteiten			
Saldo van baten en lasten (voor mutatie reserves)	2.464	2.181	6.984
Afschrijvingen	4.906	5.113	5.149
Voorzieningen	-146	-633	-503
Saldo operationele activiteiten (A)	7.224	6.661	11.630
Investeringsactiviteiten			
Investerings (inclusief inkomsten en grondexploitatie)	-4.665	-13.252	-7.716
Saldo investeringsactiviteiten (B)	-4.665	-13.252	-7.716
	2023	2024	2024
Financieringsactiviteiten			
Verstrekte leningen/ontvangen aflossingen	-165	-2.479	-1.819
Aflossing lening	-11.496	-5.155	-5.155
Opgenomen lening	18.500	0	0
Saldo financieringsactiviteiten (C)	6.839	-7.634	-6.974
Saldo per 31 december (kort financieren)	3.644	-10.581	584

